

AVSKYTINGSPLAN FOR SETESDAL-RYFYLKE 2016.

Innledning

Årets avskytingsplan har framkommet som et resultat av diskusjonene om bestandsstatus, mål og virkemidler. Målene i den nye bestandsplanen som gjelder fram til 2018 ligger selvfølgelig i bunnen, men det er også forsøkt å ta hensyn til de signaler som er kommet fra rettighetshavere og andre med interesser i villreinforvaltningen. Prosessen er gjennomført som et samarbeid mellom styret i SRV og Kurt Jerstad ved Jerstad Viltforvaltning. Det tradisjonelle figurgrunnlaget er også i år ajourført.

Bestandsstørrelse

På grunn av områdets størrelse og topografi er det svært vanskelig å få nøyaktige tall for bestandsstørrelsen i Setesdal-Ryfylke. Kalvetellingene i juni-juli hvor det telles antall dyr i fostringsflokker fotografert fra helikopter er derfor viktige for å vurdere bestandsutviklingen. Dersom vi beregner bestandsstørrelsen ut fra kalvetellingen i 2009 finner vi at årets bestand er ca 3500 dyr. Ved alle beregningene er det satt en naturlig dødelighet på 5% per år og det er lagt til grunn at 90% av dyrene er funnet. Ut fra observasjoner av radiomerkede dyr er det ikke registrert utvandring eller innvandring av betydning. I avskytingsplanen er det derfor lagt til grunn at bestanden denne vinteren er ca 3500 dyr.

Ved utarbeiding av planer og fastsettelse av fellingsmål har det de siste årene vært et mål å øke bestanden i sør. Ved kalvetellingen i 2013 ble det funnet 751 dyr i sør. Ved å legge til bukkeandelen som er kjent fra strukturtellingene i 2011 og beregne vinterbestand på vanlig måte har vi ut fra disse tellingene denne vinteren beregnet en bestand på nesten 1300 dyr i sørområdet. Minimum antall dyr i sørområdet denne vinteren er ca 1125 dyr.

Vi har nå mottatt tall fra NINA for kalveproduksjonen i sør og i nord langt bakover i tid. Figur 7 i beslutningsgrunnlaget viser at kalveproduksjonen i begge områdene har økt fra midt på 80-tallet. I nord har tallet det siste 10-året stabilisert seg i overkant av 40, mens det i sør har stabilisert seg rundt 50 kalver per 100 S/U. Vinteren 2014-2015 var spesiell ved at det var ekstremt mye snø og en del is. I tillegg kom våren ca en måned seinere enn normalt. Dette slo hardt ut i nord med sterkt redusert kalveproduksjon, mens det i sør ikke påvirket kalveproduksjonen i det hele tatt. Dette viser at den betydelig tettere bestanden i nord påvirker beitegrunnlaget, og dermed kondisjonen, negativt.

I bestandsplanen er det et mål bestanden i nordområdet skal stabiliseres på ca 2000 dyr. Ut fra beregningene ovenfor er det nå ca 2200 i nordområdet. Vi har derfor vært for seine med å stoppe bestandsveksten i nord. En dobling av kvoten i nord i 2014 økte bare avskytingen med ca 50 %, mens en tilsvarende kvoteøkning i 2015 økte avskytingen med snaut 25 %. Den sterkt reduserte kalveproduksjonen i nord medførte imidlertid at bestanden trolig ble noe redusert i 2015. Svært gode sommerbeiter dette året og en grei vinter til nå gjør imidlertid at vi forventer en vesentlig høyre produksjon i 2016. Kvoten opprettholdes derfor uendret i nord.

Forutsetninger

Ved utarbeidelse av årets avskytingsplan for Setesdal Ryfylke er følgende hovedpunkter lagt til grunn:

- Det ble dokumentert 325 kalver ved kalvetellingen i 2015, mens den antatte produksjonen var ca 675 kalver. Avskytingen var 412 dyr.
- Det er lagt til grunn en liten økning i bestandsstørrelse fra 3400 dyr forrige vinter til 3500 dyr denne vinteren.
- Vi kan forvente en produksjon i 2016 på ca 900-1000 kalver.
- For gradvis å øke vinterbestanden opp mot 3500 dyr settes fellingsmålet uendret til 600 dyr.
- For å øke andel storbukk i bestanden oppover mot 25%, og dermed få mer dyr i randområdene, blir andelen frikort redusert noe i sør.
- Det er et mål å øke bestanden opp mot 1500 i sør og samtidig redusere den ned mot 2000 dyr i nord. Derfor må kortfordeling og minsteareal også i år være forskjellig i sør og nord.
- Bestanden på Setesdal Austhei er på minimum 2000 dyr og derfor vesentlig høyere enn bestandsmålet på 1500 dyr.

Avskytingsplanen

Ved jakta i 2015 ble det oppnådd 16% felling (9% i sør og 21% i nord), mens det i avskytingsplanen var lagt til grunn 23% felling. Vi oppnådde bare 69% av fellingsmålet. For å få et bedre samsvar mellom fellingsmål og felling har vi i år valgt å redusere forventet felling til 20%. Fellingsmålet settes uendret til 600 dyr.

Siden vi nå har forskjellig mål for bestandsutvikling i nord og sør for Blåsjø må vi operere med to ulike minsteareal. I sør ønskes det en fortsatt bestandsvekst, men for å nærme oss bestandsmålet mer kontrollert ønsker vi å øke avskytingen noe. Minstearealet settes derfor til 3,0 km². I nord ønsker vi å redusere bestanden ned mot 2000 dyr. Den kvoteøkningen vi foretok i fjor reduserte trolig bestanden noe i nord. Minstearealet holdes derfor uendret og settes til 1,25 km². Dette gir en samlet kvote i Setesdal Ryfylke på 2950 dyr.

Det er nå en klar målsetting å øke andelen av storbukk i bestanden for å få mer dyr ut i randområdene. Vi må derfor felle en mindre andel, og helst et mindre antall voksen bukk. Andelen frikort reduseres derfor i sør siden minstearealet reduseres. Kortfordelingen i % fastsettes som følger:

	Frie dyr	Simle/ungdyr	Simle	Kalv
Nord	5	15	30	50
Sør	6	14	30	50

Dette medfører at man får samme **antall** frikort både i nord og sør, selv om andelen reduseres noe i sør.

Samjakt

Dersom fellingsprosenten blir som forutsatt vil den kvoten som er fastsatt medføre en bestandsvekst i sørområdet. Det vil imidlertid være en stor fordel dersom en betydelig andel kort flyttes fra sør til nord. Resultatet fra jakta de siste årene viser at samjakt har bidradd til at andelen felte dyr i nord har økt i forhold til i sør. SRV har anslått at 150-200 kort fra lagets **medlemmer** i randområdene vil bli brukt på samjakt i år. Villreinlaget oppfordrer sterkt til at lagets medlemmer legger til rette for å flytte kort fra sør til nord.

Avskytingsplan for Setesdal - Ryfylke villreinområde 2016

Forutsetninger avskytingsplan 2016:

Fellingsmål: 600 dyr

		Nord	Sør
Minsteareal:		1,25 km ²	3,0 km ²
Kortfordeling:	F	5 %	6 %
	S/U	15 %	14 %
	S	30 %	30 %
	K	50 %	50 %

Forventet felling: 20 %

Lag	Areal km ²	Sum	Tildelte dyr S-R 2016				Forventet felt	
			F	S/U	S	K	Tot.	Bukk
Odda	159	127	6	19	38	64		
Suldal	802	641	32	96	193	321		
Vinje	227	181	9	27	54	91		
Bykle	688	550	28	83	165	275		
Sum Nord	1877	1499	75	225	450	751		
Bykle	105	35	2	5	11	18		
Valle	480	160	10	22	48	80		
Sirdal	746	248	15	35	75	124		
Forsand	305	101	6	14	30	51		
Hjelmeland	515	171	10	24	52	86		
Gjesdal	40	13	1	2	4	7		
Bygland	544	181	11	25	54	91		
Åseral	394	131	8	18	39	66		
Kvinesdal	441	147	9	21	44	74		
Hægebostad	76	25	2	4	8	13		
Njardarheim	634	239	14	34	72	120		
Sum Sør	4279	1451	87	204	436	727		
Sum S-R	6156	2950	162	429	887	1478	590	42